

Ipeľské lúhy, skalné obydlia Brhlovce, vinice Rykynčice

27. mája 2017

Naša dnešná túra je pre nás dosť netradičná, máme toho v programe viac. Z Oslían odchádzame o pol siedmej. Ideme na juh Slovenska na hranice s Maďarskou republikou, presnejšie do Poiplia. Máme naplánované tri podujatia. Prvým sú známe skalné obydlia v Tekovskom múzeu v Brhlovciach. To hlavné je rieka Ipeľ, ktorá pramení vo Veporských vrchoch (presnejšie v Sihlianskej planine) neďaleko Lomu nad Rimavicou. Spočiatku tečie na juh, pri Veľkej nad Iplom dosahuje slovensko-maďarské hranice, za Kováčovcami sa točí na západ, preteká popri Balážskych Ďarmotách a Šahách, pri Kubáňove sa zase točí na juh a pri Chľabe ústi do Dunaja. Celková dĺžka rieky je 232,5 km, z toho 140 km tvorí hranicu s Maďarskom. Celkový spád je 596 m. Prietok vody je nestály, priemerný prietok v ústí je 21 m³/s. Plocha povodia je 5 151 km². My máme v pláne prejsť Turisticko-náučný chodník Poiplie popri neregulovanom, silne meandrujúcom úseku Iplá zo Šiah od Tešmáku (128 m.n.m.) po Ipeľské Predmostie (131 m.n.m.) so zachovalými lúkami, mokradami a močariskami v dĺžke 14,5 km. Na chodník so siedmymi zastávkami s informačnými tabuľkami vyrážame krátko po desiatej hodine. Nenáročný chodník začína v okrese Levica v Nitrianskom kraji a končí v okrese Veľký Krtíš v Banskobystrickom kraji. Sprevádzajú nás dve sympatické mladé dámy, ktoré sú členkami Ochránárskeho a kultúrneho združenia Poiplia - Ipeľská únia. Chodníkom nám robia odborný výklad o lokalite. Poiplie tvoria tieto maloplošné chránené územia: Veľká Piesková duna - navrhovaný chránený krajinný prvok, Martonka - navrhovaná prírodná rezervácia, Tešmácka mokraď - navrhovaná prírodná rezervácia, Surdocké lúky - navrhovaný chránený areál, Ryžovisko - prírodná rezervácia, Cúdenický močiar - navrhovaná prírodná rezervácia a Ipeľské hony - prírodná rezervácia. Obdivujeme všetko, je sa na čo pozerieť. Asi najviac sme očakávali od ramena Martonka - hniezdiska Rybárka riečneho, no žiaľ..., sme príliš veľká skupina a tak všetko vodné vtáctvo okrem Bociana bieleho sa nám radšej vyhlo. V Ipeľskom Predmostí sme o trištvrte na dve. Lúčime sa s našimi sprievodkyňami a vydávame sa na naše dnešné posledné podujatie na Hont, ktorý je jedným z najstarších slovenských regiónov, do tufových vinných pivníc v Rykynčiciach v okrese Krupina. Čaká nás tu občerstvenie s miestnymi špecialitami, ktoré sme určite ocenili všetci, ale hlavne to, prečo sme sa tu zastavili. Dobré akostné vína. Po občerstvení nám majiteľ najväčšej tunajšej pivnice ukázal ako sa rodí víno priamo tufe. Nechýbala ani ochutnávka najlepších vín, s ktorými sa určite každý vinár rád pochváli. A keďže v pivnici je veľmi dobrá akustika, tak sme si aj zanôtili. Domov odchádzame pred osemnástou hodinou bohatší o nové zážitky, ktoré z našich horských túr nepoznáme.